

IV. FESTIVAL "DELA" V DOLINI

Obnovljena izdaja - Leto XV. - šte. 29 (629) - Trst - 2. avgusta 1963 30 lir

Spediz. in abb. post. - Gruppo I

DELO

glasilo KPI za slovensko narodno manjšino

Resolucija CK KPI

Naprej na osnovi načel XX. kongresa KPSZ

Centralni komite Komunistične partije Italije je v zvezi s sedanji nesoglasji med KP Kitajske in drugimi bratskimi partijami in v prvi vrsti KP Sovjetske zveze odobril naslednjo resolucijo:

CK KPI meni, da se mora odločno zavrniti stališča, ki jih KP Kitajske z naraščajočo pojstrino in odločnostjo zavzema, bodisi tista, ki kažejo očitne deformacije, kakor tudi tista, ki dobivajo značaj odkritega napada na strateško linijo borbe, ki jo je izdelalo komunistično gibanje, zvesto koncepcijam Marksa in Lenina in na temelju splošnih zgodovinskih izkušenj. CK poudarja, da prenovljena načela, ki so bila osnova XX. kongresa KP SZ, o možnostih borbe za prehod k socializmu v svetovnem merilu — namreč, da vojna ni neizogibna, da je možen režim miroljubnega sožitja, da so možne različne poti za izgradnjo socializma — tako kakor odbravo posledic stalinške dobe v ZSSR in v komunističnem gibanju, ni mogoče preklicati ali postaviti v dvom. Ta načela so dobila bistveno potrditev na konferenci v Moskvi leta 1957 in 1960: bila so preizkušena kot veljavna načela v politiki miru in pri napredovanju, do katerega je prišlo pri gradnji komunizma v ZSSR, v bojih, ki so se vodili in v uspehih, ki so bili doseženi v mednarodnem komunističnem gibanju. Ta načela popolnoma odgovarjajo elaboraciji in političnim akcijam naše partije tako v Italiji kakor tudi na mednarodnem področju. Absurdno in obsodbe vredno je, za formalnim sprejetjem načela, zavračanje in osporavanje političnih dejanj, ki imajo za cilj uresničitev te linije in teh perspektiv, pač pa je potrebno, da vse komunistične partije, popolnoma sporazumno in koherentno ter pogumno razvijejo ta stališča in jih pogumno uveljavijo.

KP Kitajske se je v poskusih, da bi vsilila dogmatično in ekstremistično impostacijo, poslužila metode, ki jo je treba obsoditi, ker temelji na

frakcionistični praksi. S tem ne le, da škoduje enotnosti, ki jo je tudi po besedah kitajskih tovarišev treba obvarovati, temveč se dejansko zavira tisti proces iskanja in poglobljanja debate, ki je danes nujen potreben tudi zaradi povečanja komunističnega in revolucionarnega gibanja in zaradi novosti in zapletenosti nalog, ki stoje pred njim in pred vsem svetom.

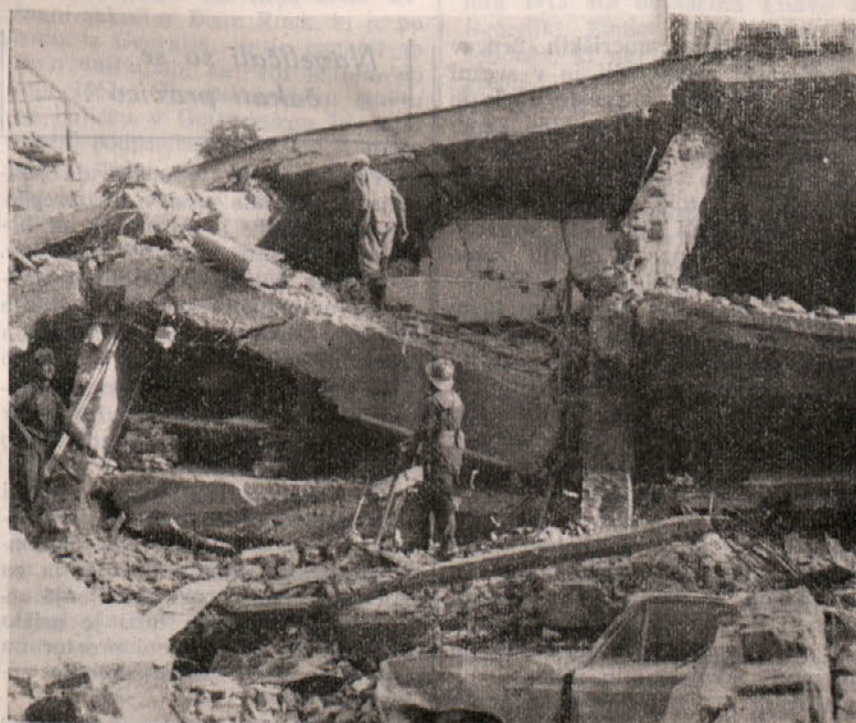
KP Italije je že na svojem X. kongresu in kasneje imela priliko, da s kitajskimi tovariši na odkrit način razpravlja o bistvenih problemih, ki so osnova sedanjih divergenc in o politični borbi, ki jo danes vodi mednarodno komunistično gibanje.

Danes CK vabi vso partijo k poglobljeni in odgovorni diskusiji in postavlja z veliko odločnostjo ter istočasno na odkrit način svoja stališča in izkušnje svoje politike. Spoštovanje in upoštevanje kitajske revolucije in delovanja Komunistične partije Kitajske; prizadevanje, da bi razumeli zgodovinske in politične razloge, ki utegnejo predstavljati osnovo napak kitajskih tovarišev; zavest o resnosti problemov in težav pri njih reševanju, ne morejo in ne smejo privedi do nobenega opravičila, ki bi tvegale pahnitev komunističnih partij v negibnost ali v pustolovske skrajnosti na pozicije odpora proti

(Nadaljevanje na 4. strani)

Ob strahotnem potresu v Skopju

Ganljiva solidarnost s prebivavci Makedonije

SKOPJE, glavno mesto makedonske republike se je pretekli petek zjutraj spremenilo v velikanski kup ruševin. Strahoviti potres je uničil cvetoče mesto, povzročil veliko smrtnih žrtev (točno število še ni znano) in materialne škode. Do trenutka, ko to poročamo so identificirali 834 mrtličev, usoda kakih 700 ljudi pa je še neznan. Uničenih je bilo okrog 34.000 stanovanj in brez strehe je ostalo ogrog 220.000 ljudi. Ranjenih ljudi je bilo 2170.

Lajšajmo bolečine trpečim bratom - prispevajmo po svojih močeh za obnovo porušenega mesta!

Takoj po objavi sporočil o strahovitem potresu je začela prihajati v Makedonijo pomoč. Ta še dalje prihaja ne le iz vse Jugoslavije, marveč iz vseh delov sveta. V tej pomoči je tudi Italija izkazala svojo velikodušnost.

Tudi Trst, Gorica in ostali, tudi najmanjši kraji v naši deželi so v teh dneh konkretno izkazali svojo veliko solidarnost z makedonskim ljudstvom. Kmalu po objavi vesti o potresni katastrofi so se začeli prijavljati krvodajavci na raznih središčih, na sedeže Rdečega križa in drugih dobrodelnih ustanov pa so začeli prihajati prvi darovi za Makedonijo.

Avtonomna tržaška federacija KPI je javno izrazila svojo solidarnost z makedonskim ljudstvom in pozvala člane partije in simpatizerje, naj prispevajo za pomoč nesrečnemu prebivavstvu. Poziv je imel velik odmev tako v mestu kot na podeželju.

Občinska uprava v Miljah je objavila poseben proglas s katerim izraža svojo solidarnost z make-

donskim ljudstvom in obenem vabi vse občane, naj po svojih močeh prispevajo za ponesrečence.

Tudi občinske uprave v Nabrežini, Dolini, Repentabru so povabile občane, naj prispevajo za makedonsko ljudstvo, istočasno pa so nakazale primerno denarno podporo iz lastnih blagajin.

Tudi tržaška Nova delavska zbornica CGIL je pozvala delavce, naj izrazijo svojo delavsko solidarnost in darujejo svojo kri pri tržaški krvni banki ter naj darujejo, kar je v njihovi moči, da pomagajo prizadetemu prebivavstvu.

Isto so storile tudi Zveza malih posestnikov, Kmečka zveza, Zveza demokratičnih žena, Slovensko dobrodelnostno društvo, tržaška federacija PSI in številne druge organizacije in ustanove.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je objavila poseben poziv, v katerem je med drugim rečeno: «Zavest, da makedonski bratje v nesreči niso sami, bo prizadetim lajšala bolečine, takojšnja gmotna

(Nadaljevanje na 4. strani)

10. - 11. - 12. - avgusta 1963

Spored:

sobota 10. avgusta: ob 18. uri otvoritev - ob 20,30.

KONCERT

pevskih zborov iz Boršta, Padrič in Križa; sodelovala bosta tudi trio iz Doline in prof. Oskar Kjuder, ki bo igral na harmoniko.

nedelja 11. avgusta: ob 11. uri otvoritev festivalskega naselja ob 17. uri nastopi

zabavni orkester "MIRAMAR" iz Trsta
s sporedom I. festivala slovenske popevke

(20 orkestrašev, 12 pevcev, 3 dirigenti)

Govorila bosta: **poslanka MARIJA BERNETIČ**
in senator **GIACOMO PELLEGRINI**

V nedeljo in ponedeljek od 20,30. do 24. ure

PLES

igral bo dolinski trio

Udeležite se!

Udeležite se!

(Opomba: Festival v Dolini je bil prvotno določen za 3., 4., in 5. avgust. Zaradi napovedane stavke avtobusnih delavcev je bil preložen na 10., 11. in 12. avgust).

Sporazum o prepovedi jedrskih poskusov

Etape jedrskega problema

MARCA 1958 je sovjetska vlada objavila sporočila, da prekinej poskuse z jedrskim orožjem. Zahtevala je, naj bi to storile tudi druge jedrske sile.

APRILA 1958 je predsednik ZDA Eisenhower predlagal vladi ZSSR, da bi začeli tehnična proučevanja jedrskih poskusov.

MAJA 1958 je Sovjetska zveza izrazila svoje soglasje s predlogom.

OD 1. JULIJA DO 21. AVGUSTA 1958 je v Zenevi zasedala konferenca strokovnjakov, ki so proučevali možnosti ugotavljanja kršitev eventualnega sporazuma o prepovedi poskusov.

AVGUSTA 1958 sta ZDA in Velika Britanija objavili enoletni moratorij.

OKTOBRA 1958 se je začela prva konferenca predstavnikov ZSSR, ZDA in Velike Britanije o ustavitvi poskusov z jedrskim orožjem.

14. FEBRUARJA 1961 je Francija začela poskuse z jedrskim orožjem v Sahari.

SEPTEMBRA 1961 so v ZSSR izvršili jedrski poskus.

NOVEMBRA 1961 so ZDA obnovile poskuse.

V ISTEM MESECU je Sovjetska zveza objavila predlog sporazuma o prepovedi vseh jedrskih poskusov v atmosferi, vesolju in pod vodo in o moratoriju za poskuse pod zemljo. Sporazum je vseboval štiri točke.

MARCA 1962 je začel z delom razorožitveni odbor v Zenevi ob udeležbi izvenblokovskih držav.

16. APRILA 1962 je na konferenci za razorožitev osem nevtralnih držav prevzelo iniciativo. Predložile so kompromisni predlog, ki bi pripomogel k nagli sklenitvi sporazuma o prepovedi jedrskih poskusov, če bi bil sprejet.

25. APRILA 1962 so ZDA začele serijo jedrskih poskusov na Pacifiku.

2. AVGUSTA 1962 so zahodne sile predložile svoje alternativne predloge za prepoved poskusov — za splošno prepoved in za delno prepoved.

OD DECEMBRA 1962 DO JANUARJA 1963 je v izmenjavi pisem med Hruščovom in Kennedyjem sovjetski premier izrazil pripravljenost za pospešitev sporazuma in sprejel dve do tri inšpekcije na sovjetskem ozemlju.

OD APRILA DO JUNIJA 1963 je potekala izmenjava pisem med Hruščovom, Kennedyjem in Macmillanom o moskovskih pogajanjih.

15. JUNIJA 1963 je predsednik Kennedy sporočil, da ZDA ustavljajo nadaljnje poskuse v atmosferi.

OD 15. DO 25. JULIJA 1963 so bili v Moskvi trojni razgovori med predstavniki ZSSR, ZDA in Velike Britanije, ki so se zaključili s parafiranjem sporazuma o prepovedi jedrskih poskusov v atmosferi, vesolju in pod vodo.

Pretekli teden so v Moskvi dosegli sporazum o prepovedi jedrskih poskusov v atmosferi, v vesolju in pod vodo. Sporazum so parafirali voditelji delegacij Sovjetske zveze, ZDA in Velike Britanije, Gromiko, Harriman in Hailsham. S tem so bila končana trojna pogajanja o prepovedi jedrskih poskusov, ki so se začela 15. julija. Ta sporazum bodo v kratkem podpisali zunanji ministri treh velesil, ki se bodo v sestali v sovjetskem glavnem mestu.

Besedilo tega sporazuma se glasi: «Sporazum o prepovedi poskusov z jedrskim orožjem v atmosferi, vesolju in pod vodo.

Vlade Zveze sov. socialist. republike, Združene kraljevine Velike Britanije in Severne Irske ter Združenih držav Amerike (v nadaljnjem besedilu »osnovne podpisnice«), so se poudarjajoč, da je njihov poglaviti cilj čimprej doseči sporazum o splošni in popolni razorožitvi pod strogim mednarodnim nadzorstvom in v skladu s cilji Organizacije združenih narodov, s katerim bi se končala oborožitvena tekma in bi bil odstranjen vzrok za proizvodnjo vseh vrst orožja in poskusov z njimi, vključno jedrsko orožje, v težnji, da bi za zmeraj dosegli prenehanje vseh poskusnih eksplozij jedrskega orožja pripravljene, da s tem ciljem nadaljujejo pogajanja, in v želji, da bi se končalo zastrupljanje človekovega življenjskega prostora z radioaktivnimi snovmi — sporazumele o naslednjem:

Člen 1.

1. Vsaka osnovna podpisnica sporazuma se obvezuje, da bo prepovedala in preprečila in da ne bo izvrševala nobene poskusne eksplozije z jedrskim orožjem ali kakršnekoli drugačne jedrske eksplozije na nobenem mestu, ki je pod njeno jurisdikcijo ali kontrolo:

a) v atmosferi, izven atmosfere (vključno vesolje) ali pod vodo (vključno teritorialne vode in obalo), ali

b) v kakršnemkoli drugem okolju, če bi taka eksplozija lahko povzročila radioaktivne padavine izven teritorialnih meja države, v kateri je bila eksplozija opravljena.

Razume se, da določila tega podparagrafa ne bodo negativno vplivala na sporazum o stalni prepovedi vseh jedrskih poskusnih eksplozij, vključno tudi podzemeljske eksplozije te vrste. Sklenitev takega sporazuma žele podpisnice doseči, kot je bilo že povedano v uvodu tega sporazuma.

2. Vsaka podpisnica se razen tega zavezuje, da ne bo povzročila, podpirala ali se na kakršnekoli drug način udeležila kakršnekoli poskusne eksplozije z jedrskim orožjem ali kakršnekoli jedrske eksplozije na kakršnemkoli mestu, ki bi imela za posledico radioaktivne padavine.

Člen 2.

1. Vsaka podpisnica lahko predlaga spremembe ali dopolnila k temu sporazumu. Besedilo vsake predlagane spremembe ali dopolnila bo dostavljeno vladam, pri katerih je sporazum deponiran. Te vlade ga bodo z okrožnicami poslale vsem podpisnicam. Če tretjina ali več podpisnic to zahteva, bodo vlade, pri katerih je sporazum deponiran, sklicale konferenco, na kateri bodo pozvali vse podpisnice, naj razpravljajo o predlaganih spremembah ali dopolnitvah.

2. Vsaka sprememba ali dopolnilo tega sporazuma mora biti sprejeta v večino glasov vseh podpisnic, vključno vse osnove podpisnice (ZSSR, ZDA, Velika Britanija). Te spremembe ali dopolnila bodo postale veljavne in obvezne za vse podpisnice, brž ko bo večina vseh podpisnic deponirala ratifikacijske

instrumente vseh osnovnih podpisnic.

Člen 3.

1. Ta sporazum bodo lahko podpisale vse države. Država, ki tega sporazuma ne bo podpisala, preden bo začel veljati, lahko v skladu s tretjim paragrafom tega člena pristopi ob vsakem času.

2. Države podpisnice so dolžne ratificirati ta sporazum. Ratifikacijski in pristopni instrumenti bodo deponirani pri vladah osnovnih podpisnic — ZSSR, Velike Britanije in ZDA. S tem so te vlade deklarirane kot deponitne vlade.

3. Ta sporazum bo začel veljati, ko ga bodo ratificirale vse osnovne podpisnice in deponirale svoje ratifikacijske instrumente.

4. Za države, ki bodo ratifikacijske in pristopne instrumente deponirale po začetku veljavnosti tega sporazuma, bo sporazum začel veljati z dnevom deponiranja njihovih ratifikacijskih in pristopnih dokumentov.

(Nadaljevanje na 4. strani)

LUIGI LONGO:

Moskovsko srečanje med KPSZ in KPK

V zvezi s sedanjimi nesoglasji med KP Kitajske in drugimi komunističnimi partijami in v prvi vrsti KP Sovjetske zveze ter v zvezi z moskovskim srečanjem predstavnikov sovjetske in kitajske partije, je namestnik generalnega sekretarja KPI tov. Luigi Longo objavil v listu «l'Unità» poseben članek, ki zelo objektivno in nepristransko objasnjuje razloge, ki so privedli do sedanjega nesoglasja. Iz omenjenega članka smo pozveli sledeče odlomke:

«Ko je bila objavljena vest, da se bodo v Moskvi sestali predstavniki sovjetske in kitajske partije in da bodo proučili divergenco, ki ločijo KP Kitajske od velike večine komunističnih in delavskih partij, se je porodilo veliko upanje v srcih vseh komunistov in delavcev. Zal je to upanje bilo le kratkotrajno, ker so kitajski tovariši že pred pričetkom sestanka, namesto da bi počakali na razpravljanje o nesoglasjih, javno in še z večjo gortnostjo ponovili svoje obtožbe proti komunističnim partijam in zlasti proti sovjetski partiji ter tako bolj povečali razdor.

Do srečanja med obema delegacijama je prišlo 5. julija. Zal, ves ki smo jih doslej prejeli, so zelo razočarljive. Sovjetski tovariši, v začetku niso objavili odgovorov na kitajske obtožbe, so smatrali za potrebno odgovoriti v času razgovorov. To je dokaz, da so izgubili panje, da bi, vsaj zaenkrat, dosegli kak pozitiven rezultat.

V čem so prav za prav nesoglasja med sovjetskimi in kitajskimi tovariši? Gre predvsem za vprašanje miru in vojne, za vprašanje vloge in razvoja svetovnega socialističnega sistema, za vprašanje borbe proti ideologiji in praksi stalinizma, za vprašanje strategije taktike svetovnega delavskega gibanja in borbe za narodno osvoboditev. O teh problemih so komunistične in delavske partije vseh svetovnih držav temeljito razpravljale na dveh mednarodnih konferencah ter dosegle soglasje, ki ga so podpisali tudi kitajski tovariši.

Vsaka partija se je v pogojih, katerih deluje, potrudila, da obogatiti in v praksi uresniči splošne zaključke. Kar se tiče KPI, lahko rečemo, da je v tem pogledu dal še poseben doprinos z elaboracijami in poglobitvijo svoje, t. j. italijanske poti v socializem.

Kitajski tovariši, ki so podpisali sklepe mednarodnih konferenc, so se vršile v Moskvi, si ne upajo teh sklepov formalno zavrniti in še vedno sklicujejo nanje, toda istočasno izkrivljajo njihovo stvarno vsebino in dejansko samo ponavljajo splošna načela, ki jih izdelalo mednarodno komunistično gibanje v teku svoje zgodovine, da bi upoštevali posebnosti sedanjega časa. Istočasno ne delajo drugo kot ponavljajo najbolj splošne naloge delavskega razreda, ki jih predpostavljajo pred specifičnimi naloge slehernega gibanja, ne da bi upoštevali konkretne pogoje posebnosti.

(Nadaljevanje na 4. strani)

FESTIVAL «DELA» 1962: Obsežen in pester spored prireditev je privabil v Dolino tisoče obiskovavcev. Za letos je predviden še lepši program. Na gornji sliki: pevski zbor iz Križa, ki bo tudi letos nastopil

Zadnja faza borbe ameriških črncev

Naveličali so se čakati pravico . . .

Ves ta prizor je opazovala policija, ki je stala pred vrati okrepčevalnice. Stala je mirno in ni hotela preprečiti brutalnih napadov. Nekega dne je eksplodirala bomba v avtomobilu nekega voditelja črncev. Medtem je župan mesta Jackson ukazal ograditi z bodečo žico velik prostor na mestnem sejmišču za živino. Ograjeni prostor je bil tako velik, da bi vanj lahko zaprli 10.000 ljudi.

Črni demonstranti so se zvrstili v protestno povorko. Policijski poglavar jih je posvaril, da demonstrante, ako nimajo dovoljenja za povorko, čaka zapor. Dovoljenja seveda niso imeli in tako je prišlo do tega, da je ograjeni prostor na sejmišču začel služiti svojemu namenu.

Iz Jacksona se je revolucionarno črnsko gibanje razširilo tudi na druge kraje tako na Jugu kot na Severu ZDA. Začelo je vreti v številnih krajih. Na Floridi so črnski študentje pojoč hodili mimo kinodvoran, v katere smejo samo belci. Nanje je, seveda, navallila policija.

V nekem kraju v državi Tennessee so se črnci zbrali pred neko restoracijo, namenjeno samo za belce. Med demonstranti je bila tudi olimpijska prvakinja Wilma Rudolph.

Terjali so, naj jih postrežejo. Baton Rougeu se je zbralo 100 črnih otrok v protestnem sprevedu proti segregaciji pri javnih sredstvih in napravah. V Oklahoma Cityju so gruče črncev, ki so terjali naj jim postrežejo z okrepčevalnimi celih devet ur vztrajale na stolih v restavraciji za belce.

Sever bi se vdajal utvari, ko bi mislil, da je Jug tako zelo daleč, da lahko mirno spi. Upor črncev je segel čez meje južnih držav. Philadelphiji so se črnske strasti spopadale s policaji v čeladah med demonstracijami proti diskriminaciji pri zaposlovanju na gradbišču šolskega poslopja. Demonstracije so trajale cel teden. Bliskovito so se noži in črepinje steklenic. Rnenih je bilo nad dvajset ljudi.

Resnici na ljubo: ta siloviti upor je sprožila NAACP, sicer zmerno in spravljiva organizacija. Herbert Hill, nacionalni sekretar dela pri tem združenju, je jasno razložil nastale spremembe: «Ar»

O bodoči enotni srednji šoli

Intervju s tajnikom Sindikata slovenske šole, prof. Egidijem Košuto

Naš časopis se v poletnih mesecih namerava posebno posvetiti vprašanju slovenskega šolstva. Rad objavi vsak članek, ki bi prispeval k rasti naše šole. Zato va bi na sodelovanje.

Objavljamo intervju s prof. Egidijem Košuto, tajnikom tržaškega Sindikata slovenske šole:

1) Kaj menite o reformi enotne nižje srednje šole v Italiji? Vsaka reforma, če je utemeljena, ni samo koristna, temveč tudi nujna. Tako je tudi z reformo srednje šole v Italiji, o kateri so že več let razpravljali. Ta reforma predstavlja precejšnjo napredek iz socialnega vidika, saj po novem zakonu ne bo več šol za revnejše (aviamenti) ne šol za premožnejše (srednje šole), temveč bo samo enotna srednja šola za vse šoloobvezne otroke do 14. leta starosti.

Dijaki, preveč oddaljeni od šole bodo deležni brezplačnega prevoza. Vsi bodo brezplačno prejeli učne knjige in izpričevala ter bodo prosti šolskih taks. Če ne bodo mogli slediti rednemu pouku, bodo za njih ustanovili posebne razrede. Primerne štipendije bodo nudile možnost tudi najrevnejšim dijakom, da razvijejo vse svoje sposobnosti in da pridejo do višje študijske diplome.

Novost nižje enotne srednje šole ni toliko v predmetih, kolikor v tem da mora učenec šele v drugem razredu izbrati enega izmed fakultativnih predmetov in sicer: latinščino, tehnične vaje ali še kak tuj jezik. Latinščina bo obvezna v III. razredu samo za tiste, ki nameravajo nadaljevati študije na klasičnem liceju. V novi šoli bodo posvečali večjo pozornost znanstvenim poskusom ter pri izvajanju učnih načrtov bodo morali bolj upoštevati otrokov duševni razvoj.

2) Kakšen odziv je vzbudila ta reforma v javnosti?

Odziv je bil različen, toda v glavnem pozitiven. Večina zavorja reformo, češ da ustreza ekonomsko socialnim potrebam sodobne družbe, vendar so nekateri, ki poudarjajo, da je reforma pomankljiva in jo bo treba še izpopolniti. Jasno je tudi, da bo reforma nižje srednje šole prej ali slej zahtevala tudi reformo višjega šolstva (n. pr. učiteljskih, licejev, univerz).

3) Kako bo ta reforma vplivala na slovensko šolstvo?

Nedvomno bo nova reforma precej vplivala na bodoči razvoj naših šol. Predvsem bo nastala

decentralizacija nižje srednje šole v Trstu. Doslej so vsi dijaki, ki so nameravali obiskovati višje srednje šole v mestu morali hoditi v šolo k Sv. Jakobu. Odlej pa bo čisto drugače. Mestni dijaki bodo lahko obiskovali šolo v Rojanu, pri Sv. Jakobu in pri Sv. Ivanu; ostali pa, ki stanujejo v tržaški okolici, bodo imeli na razpolago šole v Nabrežini, v Sv. Križu, na Proseku, na Opčinah, na Katinari in v Dolini.

Nastali bodo seveda še drugi problemi (predmetnik, učni načrti, učne knjige, stolice itd.).

Po ukinitvi dosedanjih strokovnih šol (tako imenovanih aviamentov), tisti dijaki, ki ne nameravajo nadaljevati študija na višji srednji šoli, ne bodo več deležni strokovne izobrazbe kot je bilo doslej. Vprašanje bo postalo še bolj pereče čez tri leta, ker ne morejo na novih zakonskih določbah biti sprejeti na delo kot vajenci do 15. leta starosti. Kam torej fant ali dekle od 14. do 15. leta?

Po našem mnenju bi bila najboljša rešitev ustanovitev primernih višjih strokovnih šol, ki bi nudile sodobno strokovno izobrazbo, ki bi ustrezala gospodarskim zahtevam našega mesta in dežele.

Problem ni, seveda, enostaven in ni samo sindikalnega značaja.

4) Kaj je Sindikat slovenske šole v Trstu ukrenil za rešitev problemov ki so v zvezi z novo reformo?

Ker je z novo reformo nastalo vprašanje o vskladitvi naših šol z ostalimi šolami v Italiji, je bilo

treba proučevati razne probleme, ki so zaradi tega nastali.

Sindikata je stopil v stik z zastopniki goriškega Sindikata slovenskih šolnikov in se z njim sporazumel o stališču do določenih vprašanj.

Naš Sindikat je pozneje obvestil vse slovenske ravnatelje o sindikalnih načelnih stališčih, dal pobudo za širšo razpravo o raznih šolskih vprašanjih (obvestil je n. pr. zastopnike vseh političnih strank v Šolskem odboru) ter interveniral pri šolskem skrbniku za probleme, ki zadevajo nižjo enotno šolo. Trenutno so prišla v poštev le vprašanja, ki so v zvezi s prvim letnikom, ki ga bodo uvedli že 1. oktobra t. l.

Šolski skrbnik je obljubil zastopnikom Sindikata, da bo pri proučevanju naših specifičnih problemov upošteval mnenje posebne posvetovalne komisije, ki jo sestavljajo ravnatelji slovenskih nižjih srednjih šol.

Pri reševanju naših vprašanj mi seveda pričakujemo, da nas bo podprla vsa slovenska javnost.

Vpisovanje v goriški Dijaški dom

1) Starši, ki nameravajo vpisati svoje otroke v šolskem letu 1963-64 v Slovenski dijaški dom kot redne ali zunanje gojence, morajo vložiti prošnjo za sprejem na posebnih tiskovinah, ki jih dobijo pri Upravi zavoda.

2) Prošnje za sprejem v Slovenski dijaški dom se sprejemajo neprekinjeno do izpolnitve vseh razpoložljivih mest.

3) Vsa ostala pojasnila in navodila prejmejo prosilci pri Upravi Slovenskega dijaškega doma v ul. Montesanto 84 vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Uprava Slovenskega dijaškega doma v Gorici

Razstava risb in ročnih del na nižji srednji šoli v Trstu

na boja NAACP se je preselila iz sodnih dvoran k neposredni množični akciji. Na kratko je napovedal bližnje velike proteste zaradi diskriminacije pri delu v Bostonu, St. Louisu, Chicagu, Washingtonu in New Yorku.

V Chicagu je pastor Martin Luther King mlajši, ki je prejšnji mesec vodil spopade v Birminghamu, nastopil pred razburjeno množico 5500 ljudi in jo spodbudil k silno glasnim protestom, ko je rekel: «Rasno diskriminacijo v Chicagu morate premagati zaradi tega, ker je segregacija 'de facto' v Chicagu prav tako slaba kakor segregacija 'de jure' v Birminghamu. Opravili smo s kruhorstvom, s postopnostjo in govoričenjem, češ, glej no, kako daleč ste že'. Naveličali smo se poslušati: 'Za vaše ljudstvo smo storili več kot kdorkoli drug'. Ne moremo več čakati. Zdaj je naš čas».

Vseposvods se je širila vročica, kazalo je, da je vsako novo dejanje zanetilo ogenj še drugod. Poltiso čičaških črncev je obkolilo pokopališče, ki v krematorij ni hotelo sprejeti pokojnika iz njihovih vrst. V Michiganu je letoviščarski gostinski obrat nehal poslovati, ko je prispelo 50 članov črnske straže z napisi in simboli, ki so obtoževali odnotno segregacijo. V Baltimoreu so zaprli osem ljudi, ki so se postavili na stražo pred zabaviščnim parkom, namenjen samo belcem.

Ceprav se je revolucionarno gi-

banje za državljanske pravice snovalo in oblikovalo že dlje časa, je njegov izbruh v letošnji pomladi presenetil vse dežele ZDA. Zdaj ima Kennedyjeva vlada opraviti z doslej najhujšo notranjo krizo. Državni sekretar Dean Rusk, ki je po rodu iz Georgije, jo je označil za «eno najhujših, kar jih je bilo po letu 1865». Ob spominskem slavju na bojišču v Gettysburgu je dejal zvezni podpredsednik Lyndon Johnson: «Črnci zdaj terjajo pravico. Ne le nje, marveč hkrati tudi vse tiste, ki počivajo pod to rušo, bi odklonili in se jim izneverili, če bi zdaj črnce odpravili z odgovorom, češ naj potrpijo».

Toda belo hišo je zajelo vdušje brezupne nuje. Predsednik Kennedy in pravosodni minister Bobby Kennedy se najresneje zavzemata za civilnopravno enakost, hkrati pa se zavedata perečih političnih problemov, ki jih prinaša črnska revolucija: Kennedyjeva vlada nujno potrebuje južne glasove v Kongresu, če hoče spraviti pod streho letošnji zakonodajni program, po drugi plati pa je treba misliti na glasove belcev z Juga ob volitvah, ki bodo prihodnje leto.

Zato sta si predsednik in minister za pravosodje na vse načine prizadevala, da bi s pogajanjmi za kulisami javnosti zgladila civilnopravne spore. Bobb je bil na mnogih sestankih belih in črnskih voditeljev za zaprtimi vrati. Vsa srečanja niso obrodila zaželenih sadov.

(Konec v prih. števil.)

50-letnica Godbenega društva v Trebčah

V nedeljo je Godbeno društvo v Trebčah slavilo 50-letnico svoje ustanovitve. Za to priložilo je bila v Trebčah velika kulturno-zabavna prireditve, na kateri so sodelovale poleg domače trebensko-gropajske tudi godbe iz Nabrežine in Proseka ter pevski zbori iz Padrič-Boršta in Proseka-Kontovela.

Trebenska godba je nastala na povsem svojevrsten način. Za past leta 1913 sta domačina Ludve in Benedikt Zupan dala pobudo za «godbo», ki naj bi «igrala» ob pogrebu pusta. «Inštrumenti» te godbe so bili kaj primitivni: lijak, kuhinjske pokrivače, vrči ipd. Seveda je to povsem odgovarjalo pogrebu pusta. Toda v resnici je prava kombinacija sprožila zamisel, da bi namesto take primitivne «godbe» Trebenci lahko imeli pravo godbo na pihala. In zamisel je postala dejanje. Še isto leto je bila prava podoba ustanovljena. Štela je 28 članov in imenovala se je «Godbeno društvo Parma» (Viktor Parma je bil namreč znani tržaški glasbenik in skladatelj). Prvi učitelj trebenskih godbenikov je bil učitelj Majcen. Žal je dobro obetajče delo povsem ohromela prva svetovna vojna, ki je izbruhnila leta 1914. Fantje in možje so bili poklicani pod orožje in poslani na avtrjska bojišča.

Po končani prvi svetovni vojni so se godbeniki zopet zbrali. Vodstvo godbe je prevzel dirigent Paušner iz Nabrežine. Ta je vodil godbo do leta 1926, ko je moral oditi iz naših krajev. Bil je namreč v službi pri železnici in fašizem je tedaj, kot je znano, naše ljudi nasilno premestil v notranost Italije.

Po odhodu Paušnerja je prišel za

kapelnika v Trebče g. Benčina iz Trsta.

Med drugo svetovno vojno je bila trebenska godba ponovno posvem paralizirana, in oglasila pa se je takoj po osvoboditvi, ko je prevzel njeno vodstvo domači dirigent tov. Danilo Kralj. Pod njegovim požrtvovalnim vodstvom je godba sodelovala na neštevilnih najrazličnejših manifestacijah in prireditvah. Žal, je dobri in požrtvovalni Danilo Kralj mnogo prebrano legel v hladni grob. Toda v sreih tistih, ki smo ga poznali in smo cenili njegovo delovanje, je ostal spomin nanj svež...

V zadnjem času se je godba iz Trebče združila z godbo iz Gropade in pod spretnim vodstvom prof. Svetka Grgiča se vedno bolj umetniško uveljavlja.

Od prvih godbenikov-ustanoviteljev so danes živi le že trije: Maks, Viktor in Lovrene Kralj. Vsem trem so v znak priznanja v nedeljo izročili zlate medalje. Zlato medaljo so izročili tudi sedanjemu dirigentu, vsi ostali člani pa so prejeli srebrne medalje odnosno spominske diplome.

Številno občinstvo, ki se je v nedeljo zbralo v Trebčah, je v imenu godbenega društva pozdravil njegov predsednik Josip Čuk; zgodovinski oris življenja in delovanja godbe je podal domačin prof. Silvan Križmančič. Med drugim je govornik prebral tudi čestitke, ki jih je poslala Slovenska prosvetna zveza. V imenu Slovenske hrvatske ljudske prosvete pa je godbenike pozdravil podpisani.

Trebensko-gropajski godbi želimo še mnogo uspehov!

MIRKO KAPELJ

Kulturna kronika

JUGOSLOVANSKI FILM «KOZARA» je bil nagrajen z zlato medaljo na tretjem mednarodnem filmskem festivalu v Moskvi.

«Komsomolska pravda» je o Kozari» takole pisala: «Delovno ljudstvo in njegova solidarnost v odločitvi, da do kraja izbojuje svobodo in neodvisnost, ljubezen do domovine, enotnost v boju za plemenita načela, vse to je tema filma «Kozara». To je epopeja človeškega poguma, resnica ljudi, ki so na grozotno odločitev hitlerjevcev, da v tem partizanskem predelu uničijo vse živo, da zbršejo s tal vsa naselja, odgovorili s pogumom z združitvijo svojih vrst in z neskončno ljubeznijo do svobode».

«Literaturna gazeta» je v sestavek o «Kozari» vpletla besede, ki jih je izrekel O' Kelly o Bernardu Shawu. Te besede se glase: «Bolj kot vse drugo je cenil življenje. Zemlja je bila njegov dom in o to jo je ljubil. Človek je dolžan biti sam svoj osvoboditelj...».

«Srečen narod sam sebe obvezuje s svojo srečo. Ni drugega imena, ki rešuje ljudi, razen velikega imena: človek...».

«In v takem notranjem ognju mora izorevati vsak resnični umetnik. In s takim ustvarjalnim ognjem je ustvaril Veliko Bolajev film o Kozari, izričničoč boji jugoslovenskih narodov za svobodo in neodvisnost».

SLOVENSKI AKADEMIKI, ki so naštopani na kulturnih prireditvah na Poljskem, so se vrnili domov. Ljubljanska folklorna skupina «Francce Marolt» je nastopila v šestih poljskih mestih. Enega izmed nastopov je posnela tudi varšavska televizija. Pevski zbor primorskih študentov «Vinko Vodopivec» pa je nastopil v petih mestih in je dvakrat nastopil tudi na radiu.

MILAN SKRIBINSEK je umrl. Star je bil 77 let. Bil je eden izmed glavnih stebrov slovenske gledališke ustvarjalnosti in umetnosti. Kot režiser je postavil na oder okrog 150 gledaliških del. Mnogo truda je posvetil vzgoji mladih gledaliških igralcev. Mnogo zaslug pa je imel tudi pri ustanavljanju novih noklicnih gledališč v Sloveniji.

Milana Skribinska so dobro poznali in zelo cenili tudi tržaški Slovenci. V tržaškem mestu je namreč deloval po prvi svetovni vojni.

O Skribinsku je Kreft že pred več desetletji zapisal zelo pomembne besede: «Skrbinskovo ime je bilo ves program gledališke umetnosti za vsakega mladeža človeka. Mi smo verovali vanj, kakor more verovati samo mlad človek v dobrega učitelja, v dobrega igralca, v umetnika...»

KONEC AVGUSTA bo v Cetinju kongres jugoslovenskih folkloristov. S tem se bo začelo proslavljanje 150-letnice rojstva velikega črnogorskega pesnika Njegoša.

Višek Njegoševih proslav bo 6., 7. in 8. septembra. Tedaj bo tudi simpozij o Njegošu, na katerem bo sodelovalo okrog 30 književnikov in znanstvenikov.

TEATER-BALET-PETJE-FOLKLOR-

Podgorska predilnica

Odločnost delavk in delavcev je porok gotove zmage

Po enem mesecu neprekinjenih stavk (od 24. junija do 24. julija) v tekstilni tovarni v Podgori, ki jo je zapustila direkcija, so se delavci in delavke vrnili na delo. Tako so namreč odločile sindikalne organizacije potem, ko se je pokazala možnost sporazuma in ko je ministrstvo za delo obljubilo svoje posredovanje. Odposlanstvo sindikalnih voditeljev in delavcev, ki je odšlo v Rim, pa se je vrnilo domov, ne da bi doseglo nič konkretnega zaradi nepopustljivosti in

trme lastnika tovarne, ki ne le, da ni sprejel predlogov delavskih predstavnikov, ampak je postavil celo take protipredloge, ki bi še bolj poslabšali položaj, celo slabše od tistih, ki jih je postavil pred časom. Lastnik tovarne je verjetno prišel do zaključka, da bodo delavci po enem mesecu stavk in po tolikih žrtvah, ki so jih doprinesli, sedaj pripravljeni sprejeti kakršnen koli predlog in se ukloniti njegovi volji. Toda to se ni zgodilo. Odposlanstvo je prekinilo pogajanja, vrnilo se je v Gorico in borba se je obnovila, najprej s poldrugo uro trajajočo stavko vsake izmene, do katere je prišlo v torek 30. julija. Stavkali so vsi delavci in delavke. Tako se je še enkrat izkazalo, da se je lastnik tovarne uštel pri svojih računih. To je potrdil sam, ko je v torek sklenil, da ponovno prouči svoja stališča glede zahtev delavcev kemičnega oddelka «Fiocco artificiale». Za ta oddelek je bil podpisan sporazum, ki določa po-

višanje mezd za 13 lir na uro. Ta sporazum ima tudi retrospektivno veljavnost saj se ta veljavnost nanaša na čas od 1. aprila dalje. Omejnjeni sporazum predvideva izplačilo proizvodne nagrade v znesku, od 30.000 do 45.000 lir. V trenutku, ko to poročamo še ne vemo kaj predvideva sporazum za delavce bombažnega oddelka, toda podpis sporazuma za oddelek «Fiocco» kaže, da lastnik tovarne popušča.

Izvedelo se je tudi, da bo predsednik goriške pokrajine odšel v Milan, kjer bo posređoval pri osrednji direkciji družbe.

Za 2. avgust je napovedana stavka v vsej goriški pokrajini. Stavka bo izraz solidarnosti s tekstilnimi delavci.

Javno mnenje na Goriškem je prišlo do zaključka, da je trma lastnika podgorske tovarne povsem neutemeljena, zlasti še, ko se je prepričalo, da imajo sindikalni voditelji najboljšo voljo doseči pametnem sporazumu.

Ob robu tržaške krize

Tržaški občinski in pokrajinski odbor, ki sta bila, kot je znano, poražena pri glasovanju o proračunih, nista sledila logičnim posledicam in nista spoštovala demokratičnim pravilom, čeravno demokristjani veliko govore o demokraciji. Tako občinski kot pokrajinski svet sta bila poslana na poletne počitnice, premagana odbora pa sta še naprej obdržala svoj položaj in sicer do prihodnje jeseni, ko bodo zopet načeli vprašanja proračunov.

O porazu občinskega in pokrajinskega odbora, kjer imajo levji delež demokristjani, se je premalo govorilo in pisalo. V resnici mnogo premalo. Samo komunisti so spregovorili jasno in odkrito. Komunistična partija v Trstu je v ta nameni organizirala okrog 10 števov. Ostale stranke molčijo. Zakaj?

Značilno je zadržanje demokristjanov. Demokristjani niso hoteli sklicati nobenega shoda, da bi na njem obrazložili svoja stališča. Zakaj? Se morda boje? Tudi njihovo tedensko glasilo ni povedalo nič bistveno novega in še naprej zagovarja stare in že oguljene argumentacije.

V resnici je krščanska demokracija žela to, kar je sejala. Položaj, v katerem se nahaja Trst, skušajo demokristjani zatajiti, pa čeravno obstaja nevarnost, da se bo ta že v bližnji bodočnosti, še bolj poslabšal. In ponovno nazadovanje prometa to zelo zgornjo potrjuje.

Toda tako ne more naprej v nedogled. Trst kliče po novi politiki. Terja izbodišče iz sedanjega krize. Toda za doseg tega je potrebna nova, čvrsta uprava tako na občini kot na pokrajini. Potreben je preokret, ki naj izhaja iz konkretnega programa, ki naj upošteva zahteve prizadetega prebivalstva. O tem programu pa je treba prej diskutirati na pristojnih mestih in predvsem v občinskem in v pokrajinskem svetu. Bistveni elementi tega programa so v prvi vrsti obveznosti občine in pokrajine, je enotnost vsega mesta v obrambi svoje ekonomije. Pri tem se ne sme pozabljati na vlogo, ki jo lahko dobi in jo mora dobiti tudi deželna uprava in njen program za razvoj gospodarstva. Ne smemo pozabljati niti na pravice, ki jih terja slovensko prebivalstvo.

Toda za doseg tega je treba napraviti najprej konec politični neigibnosti, ki spada v preteklost, treba odpraviti diskriminacije proti komunistom, proti delavcem, proti Slovencem. Tako občinska kakor tudi pokrajinska uprava morata biti v resnici odraz volje velike večine prebivalstva, izraz volje, ki se je zelo jasno manifestirala tudi na parlamentarnih volitvah 28. in 29. aprila letos.

Resolucija CK KPI

procesu, ki ga divergence in aktualni problemi postavljajo v evidenco.

Naše obveznosti pri diskusiji, v iskanju in v borbi morajo težiti k poglobitvi in k pozitivnemu razvoju politike italijanske poti v socializem, k enotnim akcijam za napredovanje delavskih in demokratičnih sil v vsej zahodni Evropi, istočasno pa morajo težiti proti kakršni koli možnosti demoralizacije ali rasegnacije.

Bistvenega pomena je priznanje in izkoriščanje tistega, kar je skupno in tistega kar je različno v objektivni stvarnosti za doseg enotnosti v čigar artikulaciji se morejo bolje uveljaviti avtonomija posameznih partij. Potrebna je mnogovrstnost idejnega in političnega doprinosov, možnost primerjave in odkrite ter stvarne debate o raznih stališčih. KPI ne bo opustila nobene prilike in nobene pobude namenjene obrambi enotnosti proletarskega internacionalizma in avtonomije mednarodnih množičnih organizacij, zato da se obvaruje in utrdi enotnost in solidarnost komunističnega in delavskega gibanja v borbi in za uspeh skupne stvari miru in socializma.

V Rimu, dne 26. julija 1963.

**CENTRALNI KOMITE
KOMUNISTIČNE
PARTIJE ITALIJE**

Skopje

pomoč, pa bo otipljiv dokaz solidarnosti in majhno nadomestilo za to, kar so zgubili». SKGZ je apelirala na ostale slovenske organizacije in druga društva ter ustanove, naj se udeležijo plemenite akcije. Tržaška federacija KPI je povabila svoje člane in simpatizerje, naj izročijo svoje prispevke v središčih, ki jih je organizirala SKGZ.

Nadaljevanje

Zbirni centri za pomoč Skopju so naslednji:

SKGZ Ul. Geppa 9/II, od 7. do 21. ure; Slovenska knjigarna Ul. sv. Frančiška; Zbirališče na «Primorskem dnevniku» Ul. Montecchi 6; PD Barkovlje od 20. do 22. ure; Sedež celice KPI Matjašič pri Rumeni hiši od 19. do 22. ure; PD «S. Škamperle», Sv. Ivan od 20.30 do 21.30; PD Škedenj od 20.30 do 21.30; Prosek-Kontovel, na sedežu PD od 20.30 do 21.30; Opčine, Prosvetni dom od 18. ure do 20. ure; Bazovica, pekarna Marec; Ricmanje, društvena gostilna pri Oskarju; Boršt, v gostilni Berce; Boljunec v trgovini jestvin Drago Zerjal in v mesnici; Dolina, na sedežu PD od 21. do 22. ure; Prebeneg, v gostilni pri Sandrotu; Mačkoviče, v gostilni Tul; Zgornja Kolonja, prosvetno društvo «Pečar» od 19. do 20. ure; Sesljan, trgovina Terčon; Sv. Križ, v društvenih prostorih od 20. ure dalje in v Ljudskem domu od 8. do 24. ure; Nabrežina, v prosvetnem društvu, od 14. do 16. ure; Sempolaj, pri Albertu Pericu; v Sempolaju št. 44, ves dan; Domjo, trgovina Malalan; Briški, gostilna Milič; Gročana, gostilna Peter Umek; Pesek, gostilna Vladimir Bach; Draga, gostilna v Dragi; Prečnik, Roje Marino (št. 4); Praprot, Šusteršič Vido (št. 29); Mavhinje, Širca Irena od 19. do 21. ure; Štivan 16, Pernarčič Evgen; Devin, družine Tinta (šola) ves dan; Gropada, gostilna pri Štefanji.

Jedrski sporazum

5. Depozitne vlade bodo, brž ko bo mogoče, obvestile vse države podpisnice o datumu vsakega podpisa, o datumu deponiranja vsakega ratifikacijskega instrumenta in o datumu začetka veljavnosti, kakor tudi o prejemu vsake zahteve, naj bi organizirali konferenco o prejemu vseh drugih sporočil.

Clen 4.

Ta sporazum bo trajal neomejeno dobo. Vsaka podpisnica ima pravico, da v izpolnjevanju svoje nacionalne suverenosti odpove ta sporazum, če bo presodila, da so nepredvideni dogodki v zvezi z materijo tega sporazuma ogrozili najvišje interese njene države.

O odgovori sporazuma mora tri

Uspehi kampanje za tisk

Kampanja za komunistični tisk se uspešno razvija v vsej goriški pokrajini. Doslej je bilo že mnogo praznikov tiska, drugi prazniki pa se bodo vršili v prihodnjih tednih. Tudi v letošnji kampanji se zelo odlikujejo tovariši v Doberdobi, saj so tudi tokrat prvi v vsej pokrajini izpolnili 100% svoj plan in nabrali za tisk 150.000 lir ter organizirali dva zelo uspela praznika. Doberdobski tovariši še dalje delujejo na tem, da dosežejo prvo absolutno mesto v lestvici goriške pokrajine. Zato jim izrekamo še posebno priznanje.

Vpisovanje v slovenski licej

Na Državnem znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov s znanstvenim učnim načrtom tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom, se vrši vpisovanje za šolsko leto 1963/1964 vsaki dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda v ulici Lazzaretto Vecchio 9/II. neprekinjeno do 25. septembra 1963.

Navodila glede vpisovanja so razvidna na zavodovi oglasni deski.

Iz Barkovelj:

Solidarnost s španskimi antifašisti

Komunisti sekcije «Matjašič» Barkovelj, ki so se zbrali na rednem sestanku, da praznujejo obletnico padca fašizma in ono začetka španske vojne, dne 25. julija pošiljajo španskim borcem za svobodo, demokracijo, napredek delo najtoplejše pozdrave in izraz svoje največje solidarnosti z borci, ki jih vodijo.

Naj bosta obletnici v spodbud za utrditev naših skupnih borb naše antifašistične enotnosti za dosega prave demokracije, ki naj izrazi v vseh državnih strukturah in naj prispeva k zlomu fašističnega režima v Španiji.

IZLET

Prosvetno društvo «Matjašič» iz Barkovelj priredi dne 8. septembra izlet k partizanski bolnici «Frenja». Vpisovanja so v teku vsak dan, razen nedelj, na sedežu pri Rumeni hiši od 20. od 21. ure in sprejemajo tudi telefonsko na številke 30-597, vse do 25. avgusta. Cena izleta znaša 2.400 lir. Potrebna je propustnica.

Moskovsko srečanje

meznih dežel, v odnosu do obstoječe sile ter možnosti zavezništva z drugimi političnimi silami in z raznimi socialnimi sloji, ki stvarno obstajajo.

Kitajski tovariši se sklicujejo na kolektivno sprejeta načela, usmeritve in sklepe, toda istočasno vse to negirajo ter obsojajo. Uresničevanje ter načel, usmeritev in sklepov proglašajo za izdajstvo interesov svetovne revolucije, za oddaljitev od marksizma in leninizma, za politično in moralno razorožitev proletariata ter prihajajo celo do «odkritja» dozdevnih uslug, ki nai bi jih ta ali ona partija, ta ali oni mednarodno priznani partijski voditelji nudil imperializmu. Izhajajoč od take pristranske ločitve med teorijo in prakso, kitajski tovariši mislijo, da lahko predlagajo, naj bi nadomestili pravilno izvajanje načel in naukov marksizma in leninizma in mednarodnih sklepov, ki so bili sprejeti na osnovi teh načel in naukov, s ponavljanjem revolucionarnih fraz.

Sklepe XX. kongresa KP SZ in moskovskih konferenc komunističnih in delavskih partij, izhajajoč iz pravilne marksistične in leninistične analize in ocenjaajo realistične odnose sil v svetu so privedli do zaključkov, da kljub temu, da narava imperializma ostaja nespremenjena in da nevarnost nove vojne ni še odstranena, to nevarnost — zaradi moči jedrskega orožja — je mogoče in jo je treba odstraniti zaradi samomorilnega značaja, ki bi ga atomska vojna lahko imela za vsakogar, ki bi jo sprožil ali bi bil vanjo zapleten.

Obstoječi mednarodni položaji lahko služijo za diplomatske akcije socialističnih dežel in dežel, ki ljubijo mir, množičnim ljudskim bojem za izsilitev političnega in miro-

roljubnega sožitja, ki naj stvarno privede do novih odnosov med državami, izključujo vsako sredstvo za reševanje mednarodnih sporov ter odpre narodom nove možnosti za napredovanje v miru in na poti k popolni nacionalni in socialni osvoboditvi.

Proti taki politiki za obrambo miru in za miroljubno sožitje, ki je z največjo koherentnostjo vodil Sovjetska zveza in komunistične delavske partije v svetu, so se postavili kitajski tovariši. Po njihovem je taka politika navadna iluzija in predstavlja oviro za revolucionarno borbo! Kitajski tovariši ne verjamejo, da je možno prepričati, da bi reakcionarne in imperialistične skupine sprožile novo svetovno vojno. Toda s tem sam dokazujejo, da precenjujejo sil imperializma in da podcenjujejo možnost mobilizacije delavskih in ljudskih sil v borbi za mir in proti vojni.

Po našem mnenju — tako piše tovariš Longo — taka mnenja ne da so v popolnem protislovju marksistični in leninistični idejami, temveč so na vsej črti sprejemljivi. Skupine imperialistov lahko pridejo do tako norega sklepa, da sprožijo atomsko vojno. bi do tega prišlo, bi Sovjetska zveza imela vse razloge, da jim primerno odgovori. Toda jasno je, da socialistične dežele in narodi imajo dolžnost, da ne opustijo vseh prizadevanj za odvrtitev te nesreče.

V nadaljevanju svojega članka tovariš Longo obrazloži italijansko not v socializem in politično linijo, ki jo vodi KPI: obrazloži tudi položaj, ki obstaja v raznih deželah Azije, Afrike in Latinske Amerike in konkretno spodbija trditve kitajskih tovarišev ter zavrača obdolžitve, ki jih širijo. Svoj članek zaključuje s trditvijo, da kljub strim sporom, ki danes obstajajo, morajo imeti komunisti in delavske množice svoje največje zaupanje v bodočnost ter poudarja, da imajo italijanski komunisti veliko spoštovanje do kitajske revolucije in do njenih voditeljev ter da upravičeno pričakujejo da bo prišlo do razčiščenja vseh nesoglasij in podčrtuje, da je KPI vedno pripravljena resno prispevati za doseg tega cilja.